

Zásady investovania alebo ako správne pristúpiť k investíciám

6. Prínos diverzifikácie

Dlhopisy sa všeobecne považujú za menej rizikové než akcie. Portfólio zložené výhradne z dlhopisov však nemusí prekvapivo byť tým najmenej rizikovým. Dôvodom je fakt, že akcie a dlhopisy nie sú vzájomne plne korelované (od seba závislé) a ich ceny majú tendenciu sa pohybovať nezávisle od seba. Často, keď ceny akcií rastú, klesajú ceny dlhopisov a naopak. Tieto vzájomne sa vyrovnávacie pohyby pomáhajú redukovať celkovú volatilitu (riziko) portfólia a vo výsledku je portfólio s prímiesou akcií paradoxne menej rizikové než to čisto dlhopisové. Investície, ktorých ceny sa vyvíjajú opačným spôsobom, nazývame negatívne korelované.

Staré príslovie „nedávaj všetky vajčička do jedného košíka“ platí aj dnes. Diverzifikáciou nášho portfólia do viacerých rôznych investícií, ktoré majú nízku alebo negatívnu vzájomnú koreláciu, môžeme pomôcť ochrániť naše portfólio pred výraznejšími nečakanými prepadmi jednej z investícií. Ako portfólio presne rozložiť, závisí predovšetkým od našich cieľov, časového horizontu investície a tolerance voči riziku. Portfólio by malo byť rozložené medzi investície, ktorých výkonnosť sa líši v závislosti od rôznych podmienok na trhu. Aby naše portfólio ostalo dobre diverzifikované, je nutné investície pravidelne, a ešte dôležitejšie po každom významnom pohybe na trhu, prehodnocovať. Svoju pozitívnu úlohu tu môžu zohrať aj široko diverzifikované podielové fondy, ktoré investujú do rôznych tried aktív, čím už robia prácu za nás.

7. Nič nie je zadarmo

Výkonnosť investície je dôležitá, ale desaťkrát dôležitejšie je predchádzať chybám, ktoré majú negatívny dopad na portfólio. Trhy nedajú nič zadarmo. Príležitosť vyššieho výnosu je skoro vždy spojená s vyšším rizikom. Investori, bohužiaľ, často zabúdajú na túto hlavnú zásadu. Vďaka emocionálnemu vnímaniu majú tendenciu zvyšovať koncentráciu rizika vo svojom portfóliu. Hlavnou koncepciou, ktorej sa treba držať, je význam riadenia rizika náhlych výrazných prepádov. Nahradenie straty z jednej jedinej investičnej chyby si totiž môže vyžiadať aj niekoľko rokov. Efektívna diverzifikácia znižuje volatilitu portfólia a obmedzuje tak riziko strmého pádu. Väčšou diverzifikáciou predídeme chybám, ktoré by mohli ťažko zasiahnuť naše portfólio. Diverzifikujeme z hľadiska regiónov, sektorov, úverového ratingu, splatnosti, nástrojov, triedy aktív, likvidity alebo mien.

Prílišná dôvera – prílišná dôvera vedie investorov k podceňovaniu rizika a naopak k preceňovaniu svojich znalostí a svojej schopnosti mať veci pod kontrolou. Nadmerná dôvera ich potom často vedie k zameraniu sa primárne na rastový potenciál investície a podcenenie pravdepodobnosti strát v dôsledku faktorov, ktoré nemajú možnosť kontrolovať. **Lpenie na domácej pôde** – investovanie do zahraničných cenných papierov znižuje mieru systematického rizika v portfóliu, pretože v prípade zahraničných investícií je malá pravdepodobnosť, že budú ovplyvnené zmenami na domácom trhu. Avšak investori majú často tendenciu zotrvať skôr pri investovaní do domácich cenných papierov.

Diverzifikácia je najväčším prínosom investovania do podielových fondov. Riziko konkrétnej spoločnosti, čiže riziko individuálnej akcie, je riziko poklesu ceny akcie vplyvom faktorov nesúvisiacich s trhom napríklad v dôsledku nesprávneho riadenia spoločnosti. Je to dodatočné riziko podstupované navyše k riziku daného akciového trhu, pričom nie vždy býva odmenené vyššími výnosmi. Možno ho znížiť zahrnutím väčšieho počtu cenných papierov do portfólia. To platí pre akcie, ako aj pre ostatné triedy aktív, ako sú dlhopisy, fondy, alternatívy a dokonca aj pre hotovosť. Pre väčšinu investorov je však nereálne nakupovať stovky jednotlivých cenných papierov. Dokonca ani podielové fondy nemôžu úplne diverzifikovať systematické riziko (čiže riziko trhu). Navyše aj v teoretickom prípade, kedy budeme držať všetky akcie obchodované na danej burze a budeme tak eliminovať riziko jednotlivých akcií, budeme stále vystavení riziku prepadu celého trhu ako celku.

8. Disciplína

Všetko úsilie vynaložené na pochopenie investičného správania investora a dosiahnutie optimálnej stratégie rozloženia aktív vyjde navniivoč, ak nie je riadne realizované. Hneď ako sa v súlade s individuálnymi cieľmi a potrebami definuje investičná stratégia, je kľúčové ju priebežne realizovať a monitorovať. Vzhľadom na to, že jednotlivé triedy aktív rastú rozdielnym tempom, je nevyhnutné rebalansovať portfólio v pravidelných intervaloch tak, aby sa zachoval cieľový mix aktív. V priebehu času totiž môžu niektoré triedy aktív vykazovať nadvýkonnosť a iné naopak zaostávať, čo sa v dôsledku prejaví zmenou v celkovom rozložení portfólia. Rebalansovanie portfólia je spôsob, ako ho vrátiť k jeho východiskovému rozloženiu, a teda zachovať pôvodnú investičnú stratégiu.

9. Investujeme len do toho, čomu rozumieme

Investičné príležitosti a nástroje na finančných trhoch môžu byť veľmi komplexné. Vyberať môžeme od jednoduchých akcií a dlhopisov až po sofistikovanejšie riešenia, akými sú napr. štruktúrované produkty, podielové fondy alebo burzovo obchodované fondy. Aby sme si mohli byť istí našim investičným rozhodnutím, je dôležité pochopiť súvisiace riziká, náklady a daňové aspekty. Dobrým ukazovateľom môže byť už to, či sme schopní takú investíciu vysvetliť niekomu inému. Mnoho rizík možno dostatočne riadiť investovaním na dlhšie obdobie do globálne diverzifikovaného portfólia fondov so správnym zastúpením akcií v závislosti od našich finančných potrieb, dostupných aktív a získaných skúseností.

Záver série článkov

Hoci bude mnoho investorov súhlasiť s uvedenými investičnými zásadami, oveľa ťažšie pre nich bude implementovať investičnú stratégiu a nenechať sa emocionálne zviest' z vytýčenej cesty pravidelne sa opakujúcimi negatívnymi cyklami na trhu. Hlavným prvkom solídneho investovania je spoľahlivý a stabilný investičný proces s prísnou orientáciou na kvalitu a dlhodobý investičný horizont. Investičné rozhodnutia sa rovnako ako všetky rozhodnutia v živote riadia našimi vlastnými predsudkami a vlastnosťami. Buďme si istí, že ak ich poznáme a prijmeme opatrenia, aby sme sa vyhli niektorým všeobecným nástrahám, výsledkom bude oveľa pozitívnejšia a výnosnejšia investičná skúsenosť. Každý môže tieto zásady postavené na minulých skúsenostiach premeniť na budúce príležitosti, ak:

- si vytvorí a bude dodržiavať dlhodobý investičný plán,
- ostane v kontakte s finančnými odborníkmi, ktorým dôveruje,
- ostane pripravený, informovaný, zainvestovaný a diverzifikovaný.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Tento článok nie je marketingový materiál ani investičné odporúčanie. Viac informácií nájdete [tu](#).